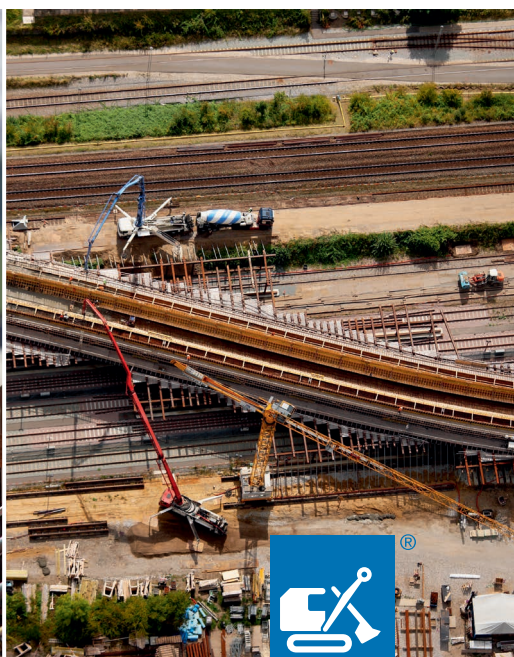
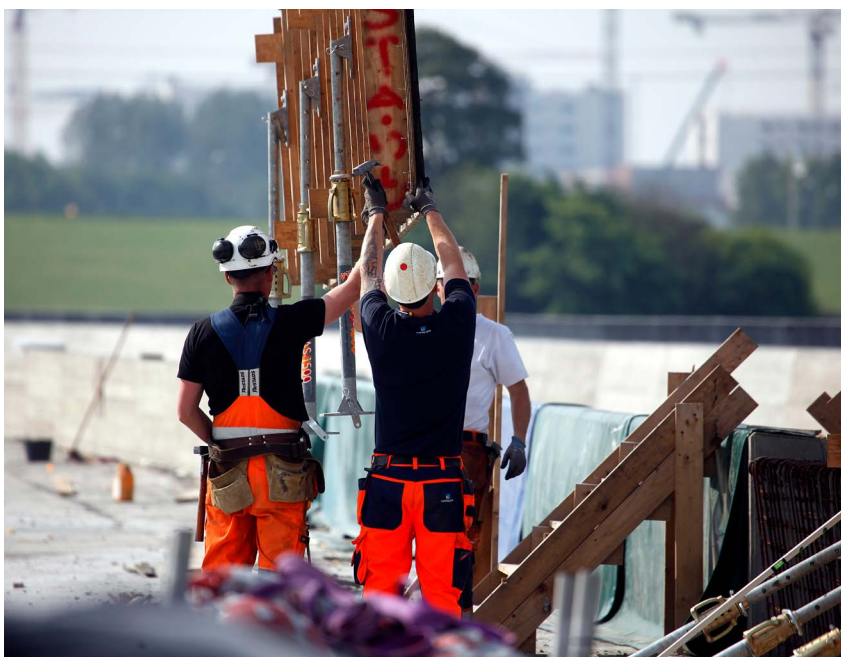

Sammenfatning af kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøledelse

AARSLEFF

Denne sammenfatning giver en samlet oversigt over Per Aarsleff A/S' ledelsessystemer og de politikker og målsætninger inden for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø (KMA), som er fælles for Aarsleff-koncernen. Sammenfatningen er fastlagt for Per Aarsleff A/S og er samtidig gældende som overordnede mål og målsætninger for selskaberne i Aarsleff-koncernen. Sammenfatningen er målrettet nuværende og potentielle interessenter, herunder kunder, rådgivere, medarbejdere, myndigheder, samarbejdspartnere m.fl.

www.aarsleff.com

Per Aarsleff A/S, Hasselager Allé 5, 8260 Viby J, CVR nr. 37542784

AARSLEFF

Indhold

0.1 Forord	3
0.2 Præsentation af Aarsleff-koncernen	4
Infrastruktur og byggeri til moderne samfund	4
Kompetencefællesskaber	4
Industrialisering og optimering	4
Fællesfunktioner	4
Interessenter	5
0.3 Introduktion til ledelsessystemerne	6
Systemstruktur	6
Processer	7
Certificeringsområder og krav	7
1.1 Mission, vision, værdier og politikker	8
Mission	8
Vision	8
Værdier	8
Kvalitetspolitik	8
Miljøpolitik	8
Arbejdsmiljøpolitik	9
1.2 Målsætninger	10
Kvalitetsmålsætninger	10
Miljømålsætninger	10
Arbejdsmiljømålsætninger	10
1.3 Organisation, ansvar og beføjelser	11
Organisation, Per Aarsleff A/S	11
KMA-organisation i forhold til KMA-systemprocesser	12
KMA-funktionerne	12
1.4 Funktionsmodel for Aarsleff-koncernen	13
Ledermøder	13
Kommunikation	13
Systemopfølgning og -udvikling	14

AARSLEFF

0.1 Forord

Formålet med Per Aarsleff A/S' ledelsessystemer inden for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø (KMA) er at sikre, at elementerne indgår som en naturlig del af samtlige processer, der finder sted i virksomheden, herunder salg og ordreerhvervelse, produktion og projektafvikling samt installation, service, drift og vedligehold.

Ledelsessystemerne bidrager til, at vi kender og opfylder vores interessenters behov, krav og berettigede forventninger, ved at vi i det daglige arbejde udviser en god kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljømæssig adfærd.

Ved at følge ledelsessystemerne er vi bevidste om vores væsentlige kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøforhold, og på den baggrund opsætter vi mål for og gennemfører systematiske forbedringer inden for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø. Disse forhold tages også i betragtning ved beslutninger om indførelse af nye processer og teknologier.

Vores politikker har interessentfokus og forbedringskultur i højsædet og direktionen sikrer, at interessentkrav fastsættes og opfyldes.

Ledelsessystemerne med tilhørende certificeringer giver et fundament for vores bestræbelser på løbende forbedringer og opfyldelse af kunde- og myndighedskrav.

Direktionen i Per Aarsleff A/S sikrer, at politikker og ledelsessystemer understøtter strategien og den strategiske udvikling, herunder vores forretningsprocesser, samt at ledelsessystemerne er effektivt indført og opnår de planlagte resultater, og endelig at der tildeles tilstrækkelige ressourcer til drift og udvikling af ledelsessystemerne. Dette sikres blandt andet gennem ledelsesevalueringer, hvor der også følges op på, om Per Aarsleff A/S når sine mål inden for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø.

Juni 2017

Ebbe Malte Iversen
Administrerende direktør

Lars M. Carlsen
Viceadministrerende direktør

Mogens Vedel Hestbæk
Koncernøkonomidirektør

Jesper Kristian Jacobsen
Viceadministrerende direktør

AARSLEFF

0.2 Præsentation af Aarsleff-koncernen

Infrastruktur og byggeri til moderne samfund

Aarsleff-koncernen opererer på internationalt niveau med udgangspunkt i en førende position i Danmark. Vi omsætter for 10,3 milliarder kroner om året – heraf en tredjedel i udlandet.

Kompetencefællesskaber

Koncernen er organiseret i selvstændige, konkurrencedygtige afdelinger og datterselskaber med hver deres særlige kompetencer. Vi fokuserer på at integrere specialentreprenørkompetencer på tværs af koncernens forretningsenheder til samlede ydelser med en høj grad af egenproduktion. Vi kalder det one company, og det er udtryk for, at vi søger og udnytter synergier. Vi har kompetencer på højt internationalt niveau, og det er vores speciale at planlægge og gennemføre store komplekse projekter inden for infrastruktur, klimatilpasning, miljø, energi og byggeri. Vi er specialister i havne- og vandbygning, banearbejder, etablering af havmølleparker og udførelse af teknikentrepriser.

Industrialisering og optimering

Vi er markedsførende med en international profil inden for pælefundering og opgravningsfri rørfornyelse, hvor vi søger og udnytter fordelene ved industrialisering. Aarsleff-koncernen beskæftiger 4.900 medarbejdere.

Aarsleff-koncernens selskaber udfører projekter og industrielle aktiviteter inden for de tre segmenter; Anlæg & Byggeri, Rørteknik og Fundering.

Fællesfunktioner

Derudover har Per Aarsleff A/S har en række fællesfunktioner inden for:

- Virksomhedsudvikling, herunder HR, Kommunikation, It
- Økonomi
- Værksteder og pladser
- Arbejdsmiljø
- Kvalitet og miljø
- Design & Engineering
- Indkøb.

Fællesfunktionerne er omfattet af det fælles arbejdsmiljøledelsessystem og Anlæg & Byggeris kvalitets- og miljøsystem. Fællesfunktionerne indgår i kvalitets- og miljøsystemerne, i det omfang de bidrager til de enkelte segmenters drift og udvikling.

AARSLEFF

Interessenter

Vores interessenter og deres behov, krav og forventninger samt vores primære indsats for at opfylde disse:

Interessant	Behov, krav og forventninger	Indsats
Aktionærer	Et godt omdømme for selskabet	Information og kommunikation
Kunder	Opfyldelse af aftaler, normer og standarder samt behov og forventninger i et godt samarbejde	KMA-ledelsessystemer, der sikrer KMA og kundeværdi i indsatsen inklusive kundetilfredshedsmålinger
Myndigheder	Overholdelse af myndighedskrav, information om eventuelle uheld	Dokumenterede KMA-processer, der styrer indsatsen i forhold til myndigheder
Medarbejdere	Ordne forhold omkring arbejdsmiljø, kvalitet og miljø i deres hverdag	KMA-ledelsessystemer, der sikrer KMA og medarbejderværdi i indsatsen
Parter berørt af vores aktiviteter; brugere og naboer	Positive oplevelser af vores tilstedeværelse i nærmiljøet	Forebyggelse af gener, information og medinddragelse samt håndtering af henvendelser
Samarbejdspartnere:		
Rådgivere	Overholdelse af aftaler, normer og standarder i et godt samarbejde	KMA-ledelsessystemer, der sikrer KMA og kundeværdi i indsatsen inklusive tilfredshedsmålinger
Leverandører	Klare specifikationer og krav til produkter samt et godt samarbejde	Dokumenterede KMA-processer, der styrer indsatsen vedrørende leverandører og indkøb af produkter
Underentreprenører	Klare aftaler og krav til ydelser samt et godt samarbejde	Dokumenterede KMA-processer, der styrer indsatsen vedrørende underentreprenører og indkøb af ydelser

AARSLEFF

0.3 Introduktion til ledelsessystemerne

Omfang og anvendelsesområder for ledelsessystemerne i de enkelte forretningsenheder er beskrevet aktivitets- eller procesorienteret. Begge modeller opdeles og beskrives efter forretningsenhedens behov enten som beskrivelser af relevante aktiviteter eller illustreret og beskrevet i en procesmodel, som består af kerne-, støtte- og ledelsesprocesser (se illustration af procesmodel på side 13).

Ledelsessystemerne indeholder ligeledes nødvendige informationer om brugertilgang og begrundelser for eventuelt udeladte systemkrav i forhold til standarder.

Systemstruktur

Strukturen i ledelsessystemerne ser således ud:

Ledelsessystemerne er dokumenterede i systembeskrivelser eller håndbøger for kvalitet, miljø og arbejdsmiljøområderne og indeholder politikker, målsætninger, mål, procedurer/procesbeskrivelser/retningslinjer, instruktioner/vejledninger med videre i viste struktur.

Denne sammenfatning beskriver de fælles overordnede KMA-politikker, -målsætninger og -rammer for Per Aarsleff A/S.

Per Aarsleff A/S' arbejdsmiljøsystem er beskrevet i en arbejdsmiljøhåndbog med tilhørende dokumenter.

Øvrige beskrivelser af kvalitets- og miljøledelse (KM) er udarbejdet specifikt for segmenterne Anlæg & Byggeri (som ligeledes inkluderer fællesfunktionerne), Rørteknik og Fundering.

AARSLEFF

Processer

Processer og aktiviteter i ledelsessystemerne sikrer drift og styring af KMA-forhold, herunder hvordan risici håndteres. Processer og aktiviteter er dokumenteret i den udstrækning, det er nødvendigt for at sikre en kvalificeret, ensartet styring af indsatsen. Dokumentationen omfatter i relevant omfang blandt andet procesbeskrivelser/-procedurer, flowdiagrammer, retningslinjer, vejledninger, instruktioner, værktøjer, blanketter og specifikationer, herunder billeder.

I kvalitets- og miljøsystemerne er der fastlagt input og output for hver proces, snitflader og interaktion mellem forskellige processer og procesansvar samt kriterier, metoder og eventuelle procesmål. Endvidere er det fastlagt, hvordan procesejer sikrer, at processer/aktiviteter videreudvikles for at sikre interesseværdi og effektivitet.

Certificeringsområder og krav

Ledelsessystemernes fælles gyldighedsområde er:

Entrepenørydelser; produktion og udvikling inden for nyetablering, vedligeholdelse, renovering, drift og service af infrastruktur og byggeri.

Ledelsessystemernes certificeringsgrundlag og myndighedskrav er:

- OHSAS 18001:2008 Arbejdsmiljøledelse og bekendtgørelse nr. 1191
- ISO 9001:2015 Kvalitetsledelse og bekendtgørelse nr. 545 Kloak- og VVS-autorisation
- ISO 14001:2015 Miljøledelse og bekendtgørelse nr. 1212 Energisyn
- ISO 10006:2003 Kvalitetsstyring af projekter.

Yderligere er vi tilknyttet følgende kontrolordninger:

- Ledningsrenovering
- DTVK (tv-inspektion)
- DIBt (kontrolordning).

AARSLEFF

1.1 Mission, vision, værdier og politikker

MISSION

Aarsleff-koncernen planlægger og gennemfører store komplekse projekter inden for infrastruktur, klimatilpasning, miljø, energi og byggeri. Vi etablerer fundamentet for sund økonomisk samfundsmæssig udvikling og skaber værdi for selskabets aktionærer.

VISION

Aarsleff-koncernen vil være en foretrukket og betydende bygge- og anlægsentreprenørkoncern med international rækkevidde og udgangspunkt i Danmark.

VÆRDIER

- Engagement i hvad vi gør
- Fokus på det vigtigste
- Stræben efter forbedring og fornyelse
- Ansvar for helheden.

KVALITETSPOLITIK

Vi overholder love og aftaler

Overholdelse af gældende love, regler og indgåede aftaler er fundamentale forudsætninger i vores arbejde og kvalitetsopfattelse.

Vi har kundetilfredshed som kvalitetsparameter

Vi forpligter os til professionelt samarbejde, hvor kundetilfredshed er en højt prioriteret kvalitetsparameter. Vi forpligter os til at opfylde aftalte krav og forventninger i forhold til kunder og kolleger. Vi dokumenterer vores arbejder i et omfang, så vi kan vise overensstemmelse mellem krav og udførelse. Vi anser planlægning og omhyggelig forberedelse som grundlæggende forudsætninger i vores daglige arbejde.

Vi ønsker kvalitetsforbedringer

Vi forpligter os til løbende forbedringer gennem systematisk styring og overvågning af processer, som har indflydelse på kvaliteten.

Vi har alle et ansvar for kvaliteten

Vi forventer, at alle medarbejdere aktivt medvirker i en forebyggelses- og forbedringskultur, hvor erfaringer og kreativitet formidles og bruges i den fortsatte udvikling.

MILJØPOLITIK

Vi overholder love og aftaler

Overholdelse af gældende love, regler og indgåede aftaler er fundamentale forudsætninger i vores arbejde og miljøopfattelse.

Vi er bevidste om vores påvirkning af miljøet og arbejder for at beskytte det og forebygge forurening.

Vi viser miljøhensyn

Vi forpligter os til at minimere miljøpåvirkningerne gennem planlægning, projektering og metodevalg. Vi vil måle på væsentlige miljøparametre og rapportere om løbende forbedringer. Ved håndtering og forbrug af materialer vil vi undgå spild og overforbrug.

Ved indkøb, drift og vedligehold af maskiner vil vi tage hensyn til miljøet, herunder brændstoføkonomi. Vi vil være opmærksomme på korrekt affaldshåndtering og på mulighed for genbrug.

Vi har alle et ansvar for miljøet

Vi forventer, at alle medarbejdere optræder miljøbevidste med øje for at skåne miljøet både på kort og langt sigt.

AARSLEFF

ARBEJDSMILJØPOLITIK

Aarsleff er en arbejdsmiljøcertificeret virksomhed, som ønsker at tilbyde attraktive arbejdspladser, hvor arbejdsmiljø, trivsel og livslang udvikling er i højsædet.

Vi accepterer ikke ulykker

Vi accepterer ikke ulykker og har altid nul ulykker som vores ambition. Vi undgår ulykker gennem forebyggelse, omhyggelighed og ved at tage ansvar.

Vi overholder arbejdsmiljøloven

Vi forpligter os til at overholde gældende love og andre relevante krav, og vi forpligter os til at sørge for et sikkert og sundt arbejdsmiljø for alle vores medarbejdere.

Vi planlægger arbejdet omhyggeligt

Vi anser god planlægning og omhyggelig forberedelse som en medvirkende forudsætning for et godt arbejdsmiljø. Vi tænker arbejdsmiljømæssige aspekter ind allerede under projekteringen og ved metodevalg. I hverdagen sørger vi for, at vores arbejdspladser er ordentlige, ryddelige og systematisk indrettede.

Vi forbedrer løbende arbejdsmiljøet

Vi forpligter os til løbende at forbedre arbejdsmiljøet og forventer, at alle ledere og medarbejdere tager ansvar og lærer af egne og andres erfaringer. I det daglige arbejde har vi fokus på at forbedre de enkelte arbejdsopgaver og arbejdsmiljøet.

Arbejdsmiljø er en ledelsesopgave

Alle vores ledere tager ansvar for arbejdsmiljøet og gør en aktiv indsats for at sikre et godt og sikkert arbejdsmiljø på vores arbejdspladser. Vi måler derfor også vores ledere på deres arbejdsmiljøindsats og på arbejdsmiljøet i deres ansvarsområde.

Vi har alle et ansvar for arbejdsmiljøet

Alle medarbejdere er forpligtet til at være bevidste om eget og kollegers arbejdsmiljø og skal gribe ind, hvis de konstaterer kritisable forhold.

AARSLEFF

1.2 Målsætninger

Kvalitetsmålsætninger

- Vi vil være bedst i branchen på kvalitetsområdet målt på kundetilfredshed.
- Vi arbejder med en kvalitetskultur, hvor vi lærer af hinanden og tilstræber nul fejl og mangler.
- Vi vil løbende forbedre kundeværdi og effektivitet i vores processer.

Miljømålsætninger

- Vi vil være blandt de bedste i branchen på miljøområdet ved at minimere CO2-udslip fra vores projekter.
- Vi arbejder med en miljøkultur, hvor miljøhensyn indgår i vores planlægning og udførelse.
- Vi prioriterer samarbejde med partnere, der dokumenterer miljøhensyn.

Arbejds miljømålsætninger

- Vi vil være bedst i branchen på arbejdsmiljøområdet.
- Vi vil have et sikkert og værdiskabende arbejdsmiljø.
- Et sikkert arbejdsmiljø har højere prioritet end økonomiske hensyn.

På baggrund af de fælles politikker og målsætninger fastlægger de enkelte segmenter og forretningsenheder egne mål og handlingsplaner for deres forbedringsindsats.

AARSLEFF

1.3 Organisation, ansvar og beføjelser

Per Aarsleff A/S er organiseret ved direktion, fællesfunktioner og afdelingerne: Anlæg & Byggeri, Rørteknik og Fundering.

I direktionen er viceadministrerende direktører øverste ansvarlige for henholdsvis kvalitet & miljø og arbejdsmiljø.

Ledelsen i afdelingerne og lederne af fællesfunktionerne er øverste ansvarlige for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø inden for deres respektive funktionsområder og refererer til direktionen.

Ansvar for opbygning, drift og vedligeholdelse af kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøledelsessystemer varetages af henholdsvis kvalitets- og miljøchefen og arbejdsmiljøchefen i samarbejde med afdelingernes KMA-chefer og KMA-koordinatorer.

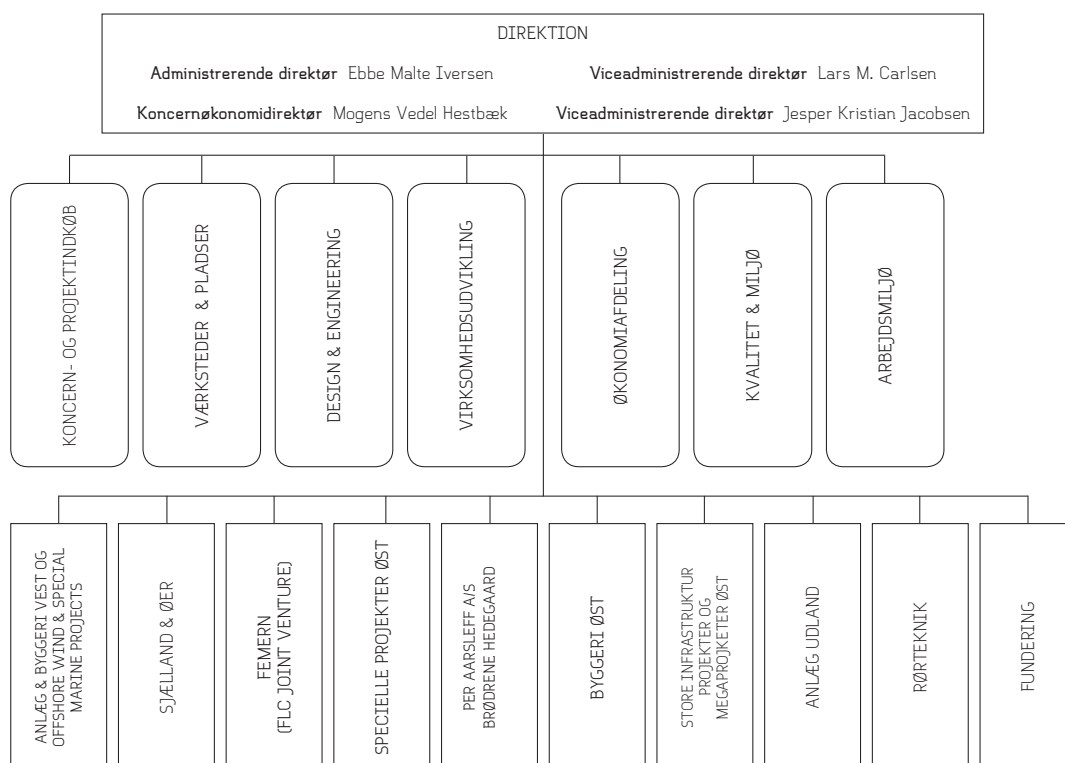
Direktionen er ansvarlig for, at denne sammenfatning efterleveres i afdelingerne og fællesfunktionerne.

Afdelingsdirektørerne har ansvaret for implementering og efterlevelse af politikker og målsætninger gennem effektive kvalitets- og miljøprocesser samt arbejdsmiljøaktiviteter.

Afdelingsdirektører har ansvar for og beføjelser til at sikre, at gældende procesbeskrivelser/retningslinjer efterleveres.

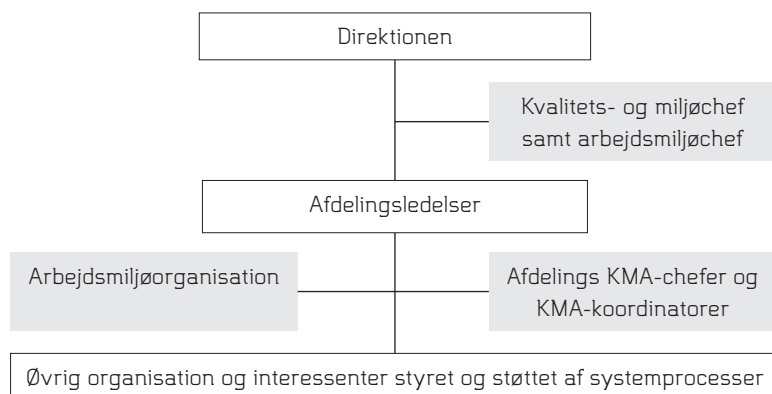
Procesejere har ansvar og beføjelser til at vedligeholde og udvikle gældende procesbeskrivelser/retningslinjer efter behov.

Organisation, Per Aarsleff A/S

AARSLEFF

KMA-organisation i forhold til KMA-systemprocesser

KMA-funktionerne

Kvalitets- og miljøchef, arbejdsmiljøchef og afdelingsledelser i samarbejde med afdelingernes KMA-chefer og KMA-koordinatorer varetager koordinering, support og vedligeholdelse af ledelsessystemerne for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø. Afdelingernes KMA-chefer og KMA-koordinatorer refererer til deres respektive afdelingsledelser.

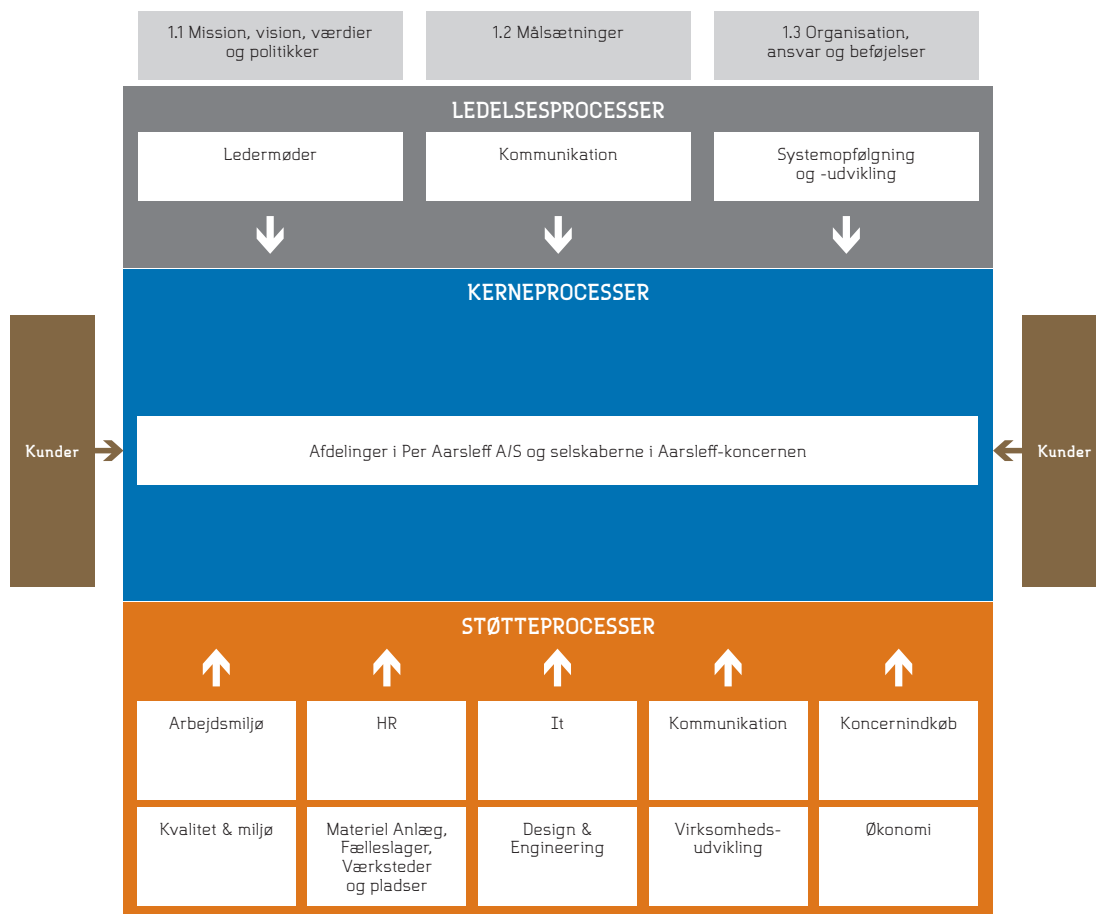
Kvalitets- og miljøchef og arbejdsmiljøchef refererer til direktionen og har ansvaret for følgende:

- Sikre overensstemmelse med valgte standarder og godkendelsesordninger
- Rapportere og følge op på målsætninger, politikker og mål for kvalitet, miljø og arbejdsmiljø
- Sikre at interne og eksterne audits udføres
- Iværksætte korrigerende og forebyggende handlinger (forbedringer)
- Assistere ved udarbejdelse af procesbeskrivelser/procedurer/retningslinjer, instruktioner/vejledninger og produktspecifikationer
- Samarbejde med afdelingernes KMA-chefer, KMA-koordinatorer og procesejere om ledelsessystemets drift og udvikling
- Samarbejde med eksterne parter i afdelingsspecifikke kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøspørgsmål
- Samarbejde om fælles anliggender
- Afstemme væsentlige tiltag med relevante parter.

KMA-cheferne har organisatorisk frihed og kompetence til at iværksætte nødvendige tiltag for at sikre, at ledelsessystemerne er effektive. Ved organisering af projekter besluttes og dokumenteres KMA-ansvaret på projektet.

AARSLEFF

1.4 Funktionsmodel for Aarsleff-koncernen

Procesmodellerne for de enkelte forretningsenheder indeholder sammenlignelige kerneprocesser: Salg/ordrerhvervelse, projektledelse/entreprisestyring, drift og vedligehold samt fabrikation. Derudover er der en lang række sammenlignelige ledelses- og støtteprocesser.

Ledermøder

KMA er fast emne på dagsorden på ledermøder i de tre segmenter. Her foretages løbende opfølgning og dialog om KMA-indsatser og -resultater. Beslutninger om ændringer og forbedringer kommunikerer og implementeres.

Kommunikation

Aarsleff-koncernen kommunikerer løbende med interessenterne om KMA-forhold. Med aktionærer kommunikerer der via fondsbørsmeddelelser, regnskaber og investormøder. Med kunder og rådgivere samt brugere og naboer, som er berørt af vores aktiviteter, kommunikerer der efter behov i projektsammenhæng, hvor denne sammenfatning kan anvendes supplerende. Med leverandører og underentreprenører kommunikerer der i projektsamarbejder og gennem information om vores KMA-krav. Med medarbejdere foregår kommunikation mundtlig og skriftlig for eksempel via intranet, produktionsstyringssystem, projekthåndbøger og KMA-systemer samt på afdelingsmøder og i direkte dialog.

AARSLEFF

Systemopfølgning og -udvikling

KMA-ledelse, -processer/aktiviteter og -indsatser evalueres årligt af direktionen med henblik på egnethed, omfang og effektivitet på baggrund af input fra de tre segmenter og arbejdsmiljøorganisationen (AMO). Resultaterne af evalueringen refereres og kommunikerer via vores intranet. Beslutninger om forbedringer implementeres.

Der afholdes en årlig ledelsesevaluering for Per Aarsleff A/S og de selskaber i koncernen, der er tilknyttet certificeringen. På ledelsesevalueringen deltager direktionerne fra de selskaber, der er tilknyttet certificeringen. Input til mødet er ledelsesevalueringer foretaget hos de respektive selskaber, herunder auditresultater, miljø- og energikortlægning med mere.

På baggrund heraf foretages en fælles evaluering af KM-ledelse, KM-processer/aktiviteter og KM-indsatser med henblik på egnethed, omfang og effektivitet af KM-systemerne og KM-indsatsen.

Resultaterne af evalueringen refereres og kommunikerer til de respektive selskaber, der er tilknyttet certificeringen. Det er de respektive direktioners ansvar, at beslutninger om forbedringer i KM-systemerne og KM-indsatsen implementeres.